

**«Боялар патшалығы» вариативтік компонент 4-
5жас**
*(ересек және мектепалды даярлық балаларға дәстүрлі
емес тәсілмен
сурет салуды үйретуге арналған)*

**Барлық адам балалық шағында суретші болады.
Дегенмен біршамасы ғана өскенде сол бағытынан айнамайды.
Пабло Пикассо**

Түсіндірме хат

Қоғамдағы адамзаттық қажеттіліктер артқан сайын, кез-келген өзгерістерге шығармашылық арқылы жету, мәселелерді дәстүрлі емес және сапалы шешетін, қоғамның жылдам ырғақпен дамуына байланысты, адамдарды жағдайлары тез ауысатын өмірге дайындау қажет. Қоғамның жеке тұлғаның шығармашылық ынтасына деген қажеттілігі неғұрлым табанды болса, соғұрлым шығармашылық мәселелердің стимулын және жағдайын, оның шығу көзін теориялық тұрғыда тереңірек қарастыру қажет. Қазіргі білім беру стратегиясы барлық білім алушыларға өз таланттарын және шығармашылық талаптарын, жеке жоспарларын іске асыруларына мүмкіндік жасауда. Білім алушылардың жеке мүмкіндіктерімен педагогтар хабардар болып, оларды үздіксіз дамытып «арттырулары» қажет. Ұжымдық немесе жеке оқу түрі болсын бүгінгі таңда мектеп жасына дейінгі балалардың шығармашылық әрекеттерімен байланысты ойлау қабілеттерін дамыту өзекті мәселе.

Білім берудің негізгі мақсаты өсіп келе жатқан ұрпақты болашаққа дайындау болып табылады.

Шығармашылық – бұл осы мақсатты тиімді іске асырушы жол.

Шығармашылық – дамудың көрсеткіші креативтілік болып табылады. Қазіргі ғылыми зерттеулер тұлғада шығармашылық дамыту бұл жалпы дамуға қайталанбас ықпал беретінін дәлелдейді: эмоциялық сферасы қалыптасады, ойлауы жетіледі, әсемдікке, өнерде және өмірде бала сезімтал бола бастайды. Сабақтағы шығармашылық тапсырмалар тұлғаның жалпы шығармашылығының дамуына, бұл өз кезеңінде қайырымдылықты, қиялды, образдық – ойлауды, есті белсендіріп, байқампаздықты, интуицияны тәрбиелеп, баланың ішкі әлемін қалыптасуына себепші болады. Шығармашылық, шығармашылық қабілеттер және олардың дамуы адамзаттың мәңгі мәселелерінің бір қатарына жатады. Ғылыми білімдердің даму тарихында бұл мәселе әртүрлі мектептердің және бағыттардың зерттеушілерінің назарын өзіне аударып келеді. Ерте кезде-ақ философтар шығармашылық феноменды аңғаруға және адам дамуына ықпалы қаншалықты екенін анықтауға

ұмтылды (Платон, Аристотель, Ф.Аквинский, И.Кант). Орыс философиясында шығармашылық зор түсініктердің бірі екендігін мойындайды (В.С.Соловьев, В.Н.Лосский, И.А.Бердяев).

Бейнелеу өнері шығармаларын жақсы дәрежеде қабылдау үшін балада өнердің өзінің бейнелеу тілін түсінетін дамыған қабілет болуы қажет. Өнерді қабылдау балада арнайы үйренуді қажет етеді. Бұл жағдайда ол үшін бейнелеуді алғашқы міндет бейнелеуді шындықтың көрінісі ретінде қабылдау болады.

«Боялар патшалығы» үйірмесі балаларды сурет салуға үйрету барысында балалардың айналаны қоршаған ортаға, туған табиғатқа және өмірдегі болып жатқан оқиғаларға деген жағымды сезімдерін ояту, балалардың бейнелеу дағдысы мен шеберлігін қалыптастыру міндеттерін шешуді жоспарлайды. Үйірмені ұйымдастыру барысында балалардың байқампаздығы, эстетикалық қабылдауы мен көңіл күйі, көркемдік талғамы және шығармашылық қабілеті кемелдене түседі. Балаға берілетін еркіндік оның жұмысқа деген жауапкершілігін арттырып, қиялына қанат бітіреді, баланы аса бір қуанышқа бөлейді. Сурет сабақтарында бала өзімен өзі болып, көбіне өз қабілетіне қарай

өзіндік туынды жасайды.

«Боялар патшалығы» үйірмесін ұйымдастырудың негізгі мақсаты балаларды дәстүрлі емес жолмен сурет салу техникасына үйрету.

«Боялар патшалығы»бағдарламасында қолданылатын әдістер-тәсілдер:

- баланың қолын жазуға жаттықтырады;
– түстерді өз беттерімен үйлестіре білуге, есте сақтап сурет салуға, сурет тақырыбына байланысты образдарды құруға, қимыл – қозғалыстарды бейнелеуге, заттардың түр-түсін беруге жаттықтырады;
–шығармашылықты, қайсарлықты, тұрақтылықты дамытуға жағдай жасайды;
- алға қойған мақсатқа қол жеткізе білу, соған жету үшін кездескен қиындықтарды жеңе білу сияқты қасиеттерге тәрбиелейді.
- ✓ **Мақсаты:** Мектеп жасына дейінгі балалардың сезімдік –эмоционалдық ортасы мен эстетикалық талғамын қалыптастыру, шығармашылық ойлау мәдениеті мен елестетуін дамыту. Сурет салудың түрлі бейнелеу іскерліктері мен дағдылары арқылы балалардың эстетикалық талғамын дамыту. Сурет салудың барлық түрлеріндегі іскерліктерін жетілдіру,

бейнеленетін бейнелерді түсіну қабілеттерін тәрбиелеу мен
эстетикалық сезімдерін қалыптастыру.

Міндеттері

- ✓ Қоршаған ортаны көркемдік қабылдауын дамыту;
- ✓ Қоршаған орта туралы білімін нақтылау;
- ✓ Қиялын, байқағыштығы мен әлемді бейнелі қабылдауын дамыту.
- ✓ Заттар мен қоршаған ортадағы құбылыстарды түсінуі мен затқа қарап, пішінін, заттардың қатынасын, бөліктерінің орналасуы мен түсін бейнелеу тәсілдеріне үйретуді жалғастыру.
- ✓ Сурет салудың техникаларын, іскерлігі мен дағдыларын қалыптастырып, сурет салу барысында дұрыс отыру, қылқаламмен және қарындашпен жұмыс істеу дағдыларын бекіту.
- ✓ Сурет салуға керекті материалдар мен құралдардың қасиеттерімен таныстыру.
- ✓ Балалар әдебиеті суретшілерінің шығармаларымен, бейнелеу өнерінің алуан түрлерімен таныстыру.
- ✓ Іс-әрекет мәдениетіне тәрбиелеу, ынтымақтастық дағдыларын қалыптастыру, ұжыммен жұмыс істеуге үйрету.
- ✓ Қол бұлшық еттерін, ұсақ моторикасын дамыту;
- ✓ Сурет салудың түрту, монотипия, алақан, саусақпен сурет салу, кляксография тәсілін үйрету;
- ✓ Сурет салудың шашырату тәсілін қолдана отырып сурет салуға үйрету;
- ✓ Басқа да қосымша құралдармен сурет салуды үйрету (гуашь, акварель, воск қарындашы, жай және түрлі-түсті қарындаштар мен фломастер.

Бағдарлама мазмұны

«Боялар патшалығы» бағдарламасы мектепке дейінгі ересек мектепалды даярлық жас аралығындағы балаларға бейімделген. «Боялар патшалығы» үйірмесі арқылы балалардың заттар мен құбылыстар туралы түсінігі қалыптасып, көркемдеп бейнелеуге және өзінің сол затқа қатынасын жаңа оймен бере білуге дағдыланады. Көркемдік шығармашылық әрекет баланы көңілсіз жағдайдан шығарып, жүйкеге түскен салмақты түсіріп, эмоциональды көңіл-күй туғызады. Бала сурет салу арқылы бірінші кезекте өзі үшін субъективті жаңа бұйымды алады, бірнеше көркем бейнені жасай алады.

Осының өзі оның жеке тұлға болып дамуында із қалдырып, нағыз шығармашылықтың тәжірибесін меңгеріп, оны болашақта пайдалана білетіндей болады. «Боялар патшалығы» бағдарламасы балаларды өнер әлеміне баулуға, эстетикалық талғамын, шығармашылық құзыреттілігі мен қиялдау қабілетін дамытуға, жан құбылысын, сезімі мен ойын көркем түрде жеткізе білу

талпынысын жетілдіруге, эстетикалық сезімдерін қалыптастыруға үйретеді. Балалардың тілінің дамуына, олардың сөздік қорының байи түсуіне жәрдемдеседі. Сурет салу процесінде шығармашылық қызметтің негізгі компоненттері болып табылатын белсенділік, дербестік, инициатива сияқты жеке бастың маңызды сапалары қалыптасады. Балалардың көріп есте сақтау, қиял деңгейлерін дамытуға әсерін тигізеді. Балалар сурет салуды заттың алыс,

жақын, төмен, жоғары орналасу түрлерін түсіне біліп, соны салуды үйренеді. Осыларды меңгерген кезде ғана балалардың сурет салудың күрделі түрі перспектива заңдылықтарын тез қолдана алуына жол ашылады. Композиция тапсырмаларын орындауда алыс, жақын, алдыңғы жақта, артқы жақтарда тұрған

заттарда балалар тәрбиешінің түсіндіру арқылы айыра біледі. Сонымен қатар осындай композициялық шешімдері тез түсіндіретін планшетті пайдалануға болады. Планшеттің бетіне қиылған заттардың суретін жабысып қалу арқылы композиция орындалады. Көрнекілік ретінде қолданылатын заттар мен түрлі аңдардың суреттері әр-түрлі көлемде болады. Себебі балаларға композицияның

алыс, жақын, алды мен артқы жақтарында орналасқан заттарды түсіндіру үшін

кажет. Мысалы, жақын жерде тұрған заттың көлемі үлкен болады да алыстағы зат кішкентай болып көрінеді. Тақырыпқа байланысты және ертегінің мазмұнына композиция салуда баланың заттарды қағаз бетіне дұрыс орналастыруына көмегін тигізеді.

Ересек топ балалары үшін қосымша көмір қарындашын, түрлі-түсті борларды, пастельді, балауыз шамын және т.б пайдалану ұсынылады. Бұл материалдар балалардың бейнелеу мүмкіндігін кеңейтеді. Көмір мен сангинамен жұмыс жасаған кезде сурет бір түсті болып шығады, мұның өзі заттың формасына және фактурасын бере білуіне барлық назарды жұмылдыруға

мүмкіндік береді: түрлі-түсті борлар көлемді беттер мен ірі формаларды бояу жеңілдетеді; пастель түстің алуан түрлі реңкін беруге мүмкіндік жасайды. Сурет салу оқу іс-әрекетінде дәстүрден тыс әдіс-тәсілдерді пайдалану

тиімділігі

Оқыту-тәрбиелеу процесіндегі жаңа педагогикалық технология дәстүрлі оқыту процесін мүлдем жокқа шығаруға болмай, керісінше, оны дәстүрден тыс

әдіс-тәсілдермен, жаңа мақсат-міндеттермен байыту болып табылуы керек.

Жаңа педагогикалық технология дегенді — тәжірибеде жүзеге асырылатын белгілі бір педагогикалық жүйенің жобасы деп түсінетін болсақ, ол — педагогикалық жүйенің басты мақсаты: жан-жақты дамыған немесе өздігінен дамуға ұмтылатын жеке тұлғаны қалыптастыру. Тәрбиеші жүйелеп оқыту материалдарын пайдалану арқылы балаға алған білімін өз еркімен саналы түрде, шығармашылық тұрғыда дамыта алатындай әсер етуі қажет. Сурет салудағы жаңа педагогикалық технологиялар, ол — соңғы техникалық құралдармен жабдықталған, шығармашылық ізденістен туындаған дәстүрлі және дәстүрден тыс әдіс-тәсілдердің жүйелі бірлігі.

Сурет салу оқу ісәрекетінде дәстүрден тыс әдіс-тәсілдерді пайдалану:

1. Балаларда сурет салудың техникалық дағдыларын қалыптастыру.
2. Балаларды сурет салудың әртүрлі дәстүрден тыс тәсілдерімен таныстыру.
3. Балаларды сурет салудың әртүрлі дәстүрден тыс тәсілдерін пайдалана отырып, өзіндік қайталанбас бейне жасауға үйрету міндеттерін шешеді. Үйірмеде балалар сурет салу тәсілдерін құрғақ түсіндіргеннен емес, өздері тәжірибе жасау арқылы үйренеді. Балаларға сурет салу үшін көптеген құралдар беруге болады: түрлі-түсті және қара қарындаштар, акварель және гуашь бояулар, балауыз борлар, фломастерлер, акварель борлар, пастель, көмір, сангина, тушь, пластилин т.б. Балаларды үйрету барысында оларға ұсынылған түрлі заттар қызығушылықты арттырады. Балалар сурет салу құралдарын игергеннен кейін, оларды саналы түрде материал таңдауға әкелеміз. Бұл әдіс қиялды, елестетуді, түс пен пішінді сезінуді жетілдіруге көмектеседі. Сол сияқты балалардың жас ерекшелігіне қарай дәстүрден тыс әдістің: «баспамен», «саусақтармен» «шашырату» және т.б сурет салу да үйретіледі.

Сурет салудың дәстүрлі емес тәсілдері:

1.Бастыру әдісі:

Әртүрлі заттармен бастыру арқылы сурет салу. Аталмыш техника арқылы жұмыс істеу балаларда жағымды эмоция тудырады, таныс тұрмыстық заттарды көркем сурет салуға қолдану мүмкіншілігін ашады. Бастыру үшін әртүрлі заттарды қолдануға болады. Мысалы: жапырақ, түрлі өсімдіктер,

поролон, көкөністер, жүн, алақан, қарындаштың теріс бөлігі, жіп.

2. Көкөністер бастырмасы:

Балалар бастырма көмегімен салынған бейнеге ерекше қызығушылық танытады. Әсіресе көкөніс қалдығынан балалардың көз алдында даярланған штамптар даяр сатып алғандарға қарағанда қызығушылықты үдете түседі.

Картоп, сәбіз, асқабақ

қабығынан, және қызылшадан түрлі пішіндер жасауға болады.

Мысалы: шаршы, дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш даярлау; картоп немесе өзге көкөніс қиығында контур жасап, артығын кесу; штампты гуашка батыру немесе оған қылқалам көмегімен субояу жағу; қағаз немесе мата бетіне ойлаған сурет шығатындай етіп бастыру; Штамптар көмегімен мата, кілем үлгілерінің оюын жасауға немесе ұлттық ою-өрнектерден сәндік композициялар құрастыруға болады. Жұмысқа ұлттық нақыш беру үшін жеке суреттермен ұжымдық жұмыстарды әшекейлеуде ұлттық ою-өрнектерді жүйелі қолдану өте маңызды. Балалар ою-өрнекті бейнелеу арқылы кеңістікті бағдарлауға үйренеді және олардың аттарын атап есіне сақтайды.

3. Саусақпен сурет салу әдісі:

Саусақпен сурет салу-алақанмен, саусақпен, табанмен бейнелеудің тағы бір тамаша әдісі. Бұл әдіс гуашь, майлы бояудың қасиетін (қанықтық, жұмсақтық) сезінуге көмектеседі. Балаларға алақан немесе саусаққа әр түсті бояу жағу арқылы заттың суретін салу ұсынылады, сондай-ақ таяқша, мақта, мата, поролонды қолдануға болады.

Қолдану ережесі:

- ❖ бояуды жайпақ табаққа, суды кішкентай құмыраларға құю, ал алақанмен сурет салғанда бояуды табаққа құйған жөн;
- ❖ әр саусақты бір түсті бояуға батыру, қағазға түсіріп болған соң құмырадағы суға жуып, қағаз сүлгімен немесе ылғал шүберекпен сүрту керек.

4. Далаппен сурет салу:

Дәстүрден тыс әдістер жинағына ескі далаппен, лакпен, көз бояйтын теньмен сурет салуды жатқызуға болады. Бірақ педагог өте мұқият, сақ болып, бұл заттарды бала қолы жетпейтін орынға қою керек. Бала анасының косметика қолданғанын бақылағанды ұнатады. Әдетте косметика қолдануға тыйым салынатындықтан, баланың өз анасының далабымен ойнауға деген құмары арта түседі. Сондықтан косметикалық құралдармен сурет салуды ұйымдастыру бала тілегінің орындалуына мүмкіндік тудырады және ол пайдалы іс болып саналады.

5.Нүктелер арқылы сурет салу:

Нүктелер арқылы сурет салу (нүктелі сурет) дәстүрден тыс әдіске жатады. Сурет көптеген жекеленген нүктелер арқылы бейнеленсе, онда бұл сурет салу техникасы пуантилизм деп аталады. Нүктелер саусақ немесе қылқалам ұшымен тықылдату әдісі арқылы түсіріледі, нүктелердің көлемдері ір түрлі болуы мүмкін. Нүктелер арқылы салынған сурет мозаика сияқты болады. Педагог контур нүктелерді қойып суреттің сызбасын даярлайды. Балаға нүктелерді сызықтармен қосу ұсынылады. Пайда болған бейнені аяқтауға, бояуға, сюжет ойластыруға және ат қоюға болады. Жұмысты аяқтаған соң балалар ашық түстерді немесе суық және жылы түстерді көп қолданған суреттерді топтастырады.

6.Құммен сурет салу әдісі

Балаларға құммен сурет салу өте қызықты болмақ, өйткені олар құммен ойнағанды қатты ұнататыны сөзсіз.

Қолдануережесі:

- ❖ ақ қағаз бетіне суреттің пішіні сызылып алынады;
- ❖ пва желімін сызылған сызық бойымен қылқаламмен жағып шығамыз;
- ❖ жағылған желімнің үстіне ыдыстағы құмды себелеп шығамыз.

7. Жіппен сурет салу

Парақты екіге бүктейді. Жіпті бояуға салады. Боялған жіпті бүктелген қағаздың бір жағына салып, екінші жағымен бастырады. Тез арада жіпті сырғыта отырып суырып алады. Парақты ашқан кезде белгілі бір бейне шығады. Сол бейнені аяқтайды.

8.Монотипия

Парақты екіге бүктейді де бір жағына заттың жартысын салып, қағазды қайта бүктейді. Бүктелген парақты жақсылап үстінен бастырып тұрады. Ашқан кезде заттың толық бейнесі шығады.

9.Кляксография

Бала сұйық бояуға қылқаламды батырып алады да қағаздың ортасына апарып жоғары ұстап тұрады. Қағазды әрі-бері қозғалтады немесе пайда болған тамшы бояуды үрлейді.

10.Пастель (фр. pastel, итал. pastello, қысқаша pasta - қамыр),

1) сырты қапталмаған, құрғақ әрі жұмсақ түрлі-түсті қаламмен салынатын кескіндеме. Пастель ұнтақталған пигменттерге желімді зат, бор, сүт, гипс, т.б. қосындыларын араластыру арқылы жасалады;

және қожырлы қағаздарға, жақпа қабатты кенепке, пергаментке салуға болады.Пастельде кескіндеме, графика әдістері де кеңінен қолданылады.

11.Сулау тәсілі

Қағаздың бетін толық сулап, гуашь, акварель бояуы, бор, пастельмен сурет салады.

Тәрбиешілерге үйірмені ұйымдастыруға қойылатын талаптар:

- балаларға айнала қоршаған ортадан алған әсерлерін, қабылдағандарын бейнелеу іс-әрекетінде бере білу дағдыларын меңгерту;
- бейнелеу өнері түрлері жайында жалпы түсініктері мен көркем өнер туындыларын ажырата білу;
- өнер туындыларынан әсер алу, сипаттап әңгімелей білу дағдысын меңгерту;
- бейнелеу өнерінің мәнерлеу құралдары жайында (түс, сызықтар, көлем, кеңістік, композиция) қарапайым түсініктерді меңгерту;
- сурет салуға қажетті құрал-жабдықтармен жұмыс істеудің іскерліктерін игерту;
- ұлттық нақыштағы бейнелеу өнері түрлерін басқа халықтар өнерімен салыстыра, ажырата білу;
- көркем өнер туындылары арқылы көркемдік талғамын, өнердің бұл түріне деген қызығушылығын арттыру.

Баланың жұмысының сапалы болуы:

- Ересектер тарапынан сауатты әдістемелік басшылыққа;
- Балалардың ақыл-ойының даму деңгейіне, байқампаздық, есте сақтау, зейін қою, қабылдауына, эстетикалық сезімдерінің дамуына (үлгіні талдау іскерлігі, жоспар құруы, өз еңбегін шынайы дәл бағалауы және т.б) ;
- Балалардың сурет салуға, нақты материалмен жұмыс істеуге деген қызығушылығы, икемділігінің болуына;
- Бала бойында дамуында табандылық, талаптылық, ізденімпаздық, зейінділік, зерделілік, мақсаттылық, өзара көмек көрсетуіне де байланысты.

Үйірмеде вариативтік оқу іс-әрекетін ұйымдастыру:

1. Тәрбиешінің кіріспе сөзі, қандай тақырыпта, қандай әдіс-тәсілді қолданатыны туралы хабарлауы;
2. Үлгіні көрсету, зерттеу, бақылау;
3. Бейнені немесе композицияны салу жолдарын көрсету, керекті құралжабдықтар мен материалдарды таңдау;

4. Баланың өзіндік дербес іс-әрекеті;
5. Жұмысты талдау;
6. Жұмыс орынын жинастыру.

Вариативтік оқу іс-әрекетін ұйымдастырудағы негізгі ұстанымдар:

- Қарапайымнан күрделіге қарай үйретудегі бірізділікті сақтау;
- Дәстүрден тыс әдіс-тәсілдерді кеңінен қолдану
- Бейнелеу құралдарын өздері таңдауға мүмкіндік беріп, жағдай жасау (бейнелеу құралдары балалардың қолдары жететін жерде орналасуы);
- Шығармашылық қабілеттерін дамыту ойындарын енгізіп, меңгерту

Негізгі әдістері

Көрнекілік

- Ертегілер мен мультфильм кейіпкерлерін енгізу;
- Балалардың шығармашылық жұмыстарынан көрмелер;
- Қалалық көрмелерге саяхат;
- Көркем суреттер мен иллюстрацияларды байқау;

Сөздік

- Әңгіме;
- Ойындар
- Сергіту сәттері;
- Үлкендердің әңгімесі;
- Өз жұмысы бойынша әңгіме құрастыру

Практикалық

- Бақылау;
- Зерттеу;
- Эксперимент жасау

Жұмыстың негізгі кезеңдері:

1-кезең

Қызығушылығын тудыру

Бұл этапта тәрбиеші балалардың назарын сурет салуға арналған құралжабдықтар мен материалдарға аударады.

2-кезең

Дағды, икемділікті қалыптастыру.

Бұл этап әр түрлі материалмен практикалық жұмыс істеу кезінде балабойында

икеңділік пен дағдының дамуын, қиялының дамуын, үлгіге қарап композиция құр іскерліктерін жетілдіруді көздейді. Ересек адамның рөлі баланың дамуына, қызығушылық тудыруына жағдай жасау.

3-кезең

Жеке шығармашылығы

Педагогтің міндеті: дербес шығармашылығына жағдай жасау, өз бетінше ойлап, композиция құруға әр-түрлі тәсілдерді қолланып эксперимент жасауға бағыт беру.

Вариативтік компонентті ұйымдастыру:

Ойын, ұйымдастырылған оқу қызметі түрінде ұйымдастырылады.

Ұйымдастырылған оқу қызметі вариативтік компонент ретінде ересек, топтарда 36 сағат (1), 20-25 минут және мектепалды даярлық

топтарда 36 сағат (1), 25-30 минут ұйымдастырылады. Әр ұйымдастырылған оқу қызметі тақырыбына байланысты мақсат, міндеттері алынады.

Ересек топ балаларына (4- жастан бастап):

- өз беттерінше сурет салуға үйрету;
- сюжетті сурет салуға үйрету;
- жануарлардың қарапайым графикалық бейнесін салуды үйрету;
- айналадағы дүниенің заттық көлемін, пішінін, түсін сақтай отырып, бастыру арқылы паралонмен сурет салуға дағдыландыру;
- бұлыңғыр аспан бейнесін салуды үйрету;
- жануарлар, балық, жәндіктер, аспан денелері және т.б сереттерді салуға үйрету;
- ақ параққа қолын қойып қара қарындашпен бастыру, бастырған саусақтарына әр-түрлі бейнелерді салуды үйрету;
- графикалық сурет салу іскерлігін жетілдіру;
- сурет салу барысында заттар мен ертегі және т.б кейіпкерлердің көлемін, мінез-құлық ерекшеліктерін көрсете білуге үйрету;
- аяз өрнегін салуға үйрету;
- өзіне ұнайтын ертегі кейіпкерінің суретін салу кезінде кейіпкерге тән мінез-құлықты бере білуге үйрету;
- өз қалаулары бойынша сурет салуға үйрету;
- жануарлардың, әр түрлі гүлдердің бейнесін сала білуге үйрету;
- қыс мезгіліне тән өрнектерді сала білуге үйрту;
- салған суреттерін топты безендіруге пайдалануға үйрету;.
- қылқаламмен (қылқаламды еркін қолдану), гуашпен, акварелді бояу мен воскті қарындашты қолданып сурет салуды жетілдіру;
- дайын суретті воскті қарындаштарды және акварельді қолдана отырып

сыртына шығармай бояуға үйретуді жалғастыру;

- қылқаламмен қысқа штрихті сала білуді үйретуді жалғастыру;
- қылқаламның ұшымен сурет салуға үйрету;
- дәстүрлі емес тәсілмен (саусақпен, балауызбен бастырып гуашпен бояу, трафаретті пайдалану);
- сурет салудың әртүрлі техникасын қолдануын (түрту, құрғақ қатты қылқаламды пайдалану,) техникасын шыңдай түсу;
- ақ қағаздан фонды қалай дайындау керектігін үйрету;
- бояуларды араластырып (қара түс пен көкжасыл түс, сұр түстің және т.б) басқа түс шығаруды үйрету;
- түстердің орналасу реттілігін, үйлесімділігін сақтауға үйрету;
- композиция құра білуін жетілдіру;
- саусақпен сурет салуды үйретуді жалғастыру;
- нүкте, дөңгелек, түзу, қисық сызықтар, жапырақ және т.б элементтерді сала отырып олардың өзара үйлесімділігін бере білуге үйрету;
- көз мөлшермен сала білуін дамыту, көлем, түс, кеңістікті қабылдай білуін жетілдіру;
- алыс және жақын арақашықтықтағы заттардың суретін салу кезіндегі айырмашылықты көре білуге үйрету;
- түс туралы түсініктерін бекіту;
- акварель бояуы мен воскті қарындаштарының түстерін үйлесімді қолдана білуін дамыту;
- табиғат сұлулығын эстетикалық тұрғыда қабылдай білуін дамыту.

Мектепалды даярлық топ балаларына (5- жастан бастап):

- жылы және суық түстермен таныстыру, хроматикалық (түстің сарыны, қанықтылығы және ашықтылығы) және ахроматикалық (ақ, қара, сұр) түстер туралы білімдерін кеңейту;
- өз тәжірибелеріне сүйеніп сурет салуды жетілдіру;
- қарапайым өрнектермен заттарды безендіруге үйрету;
- өрнектерден композиция құру іскерлігін жетілдіру;
- жапырақтарды бастыру арқылы сурет салуға үйрету;
- портрет, пейзаж (Левитан) және грабәрмен (Шишкин), натюрмортпен, анималистикалық жанрмен таныстыру;
- декоративті (табақты өрнектеу), дымковты (ат, ертегі құсы) сурет салуға үйрету;
- кемпірқосақ, гүлге арналған құмыра, құмырадағы астра гүлі, күзгі, қысқы, көктемгі, жазғы ағаштар, жемістер мен көкөністер, аквариум, жабайы аңдар: түлкі, қасқыр, қоян, аю, жаңа жылдық шырша, қысқы ағаштар, жәндіктер, гүлдер, орман, күз, қыс, көктем жаз мезгілі, құстар,

- заттарды қарапайым (печатка арқылы) өрнекпен безендіру, безендіру кезінде үлкен өрнекті ортаға, кішкене өрнектерді шеттеріне орналастыруға үйрету (гүл, жапырақ т.б);
- дәстүрден тыс тәсілмен (шашырату тәсіл, монотипия тәсілі, түрту, алақанды бояуға батырып ақ қағаз бетіне қолын бастыру, жұдырық, саусақпен сурет салу, үрлеу тәсілі), сурет салуға қажетті құралдарды (мақталы таяқша, паралон, шаблон, трафарет, балауыз шамы, көмір, тіс щеткасы, воск қарындашы, бояулар және т.б) қолдана отырып сурет салуға үйрету.

Үйірмеде вариативтік оқу іс-әрекетін ұйымдастыруға қажетті материал:

- акварель бояуы, гуашь, воскті және майлы борлар, балауыз шамы;
- мақталы таяқша, коктейль түтікшелері;
- поролон, тіс щеткасы, мата салфеткалар;
- су құюға арналған стақан және т.б;
- картоннан жасалған трафареттер;
- қылқалам қоюға арналған құты;
- қатты, жұмсақ, жалпақ, жіңішке қылқаламдар.

Күтілетін

нәтиже:

- Сурет салу іскерлік дағдыларын меңгерту балалардың заттық тақырыпта сурет салу дағдыларын бекітеді;
- Бірнеше заттарды бейнелеп мазмұнды сурет салуға, композиция құра білуге үйренеді;
- Бояу қарындаштар, акварель бояу мен қылқаламды пайдаланудың әдістәсілдерін меңгереді;
- Сүйкей жағу, қылқалам ұшын тік бағыттау, жоғарыдан төмен қарай, солдан оңға қарай біртіндеп жүйелі тегіс бояу, сулау (дымқылдау) тәсілі, үрлеу тәсілі, бояуды шашырату арқылы сурет салу, үзіліссіз сызу, тамшы бояудан бейнеге келтіру, таяқшамен, саусақпен, қауырсынмен сурет салу тәсілдерін, қос бүктеп беттестіру арқылы симметриялы заттардың суретін салуды үйренеді;
- Балалар қылқаламды еркін ұстап сызықты жіңішке, жуан, жалпақ түсіруге, бояуды қалындау жағу үшін қылқаламды көлбеу ұстап қаттырақ басу, сызықтың түрлеріне қарай бағытын өзгерту, қолдың қимыл қозғалысы мен көз мөлшерінің үйлесімділігін дамиды;
- Суреттің барлық бөлігін біркелкі бояуды үйренеді;

- Бояу түстерін тандап үйлесімді бере білуге дағдыланады;
- Бейнелеу өнерінің мәнерлеу құралдарын меңгеріп, сурет салуға деген қызығушылығы артады.
- Баланың көркем өнер туралы білімі қалыптасады;
- Шығармашылығы дамиды;
- Авторлық бағытта бейнелей біледі;
- Отбасы және балабақша арасында ынтымақтастық орнайды;
- Балалардың іскерлік қабілеті дамып, эстетикалық талғамы артады;
- Бейнелеу өнеріне деген сүйіспеншіліктері оянады;
- Балалар бірқатар графикалық және кескіндемелік білім мен дағдыларды меңгеріп, қоршаған дүниедегі заттар мен құбылыстарды талдауға үйренеді;
- Жеке басының табандылық, мақсаттылық, ұқыптылық, еңбексүйгіштік сияқты қасиеттері қалыптасады;

**Ересек топ балаларына арналған «Боялар патшалығы»
вариативтік компоненттің тақырыптық жоспары.**

36 сағат

	Тақырыбы	Бағдарламалық мазмұны	Керекті құралдар
Қыркүйек айы	Топты безендіреміз	Өз беттерінше сурет салу. Салған суреттерін рамкаға салып топты безендіруге пайдалану. Сурет салуға деген қызығушылығын арттыру.	Ақ парақ, қарындаштар, бояулар, қылқалам, рамка
	Терезеден қараймыз Графикалық сурет салу	Сюжетті сурет салуға деген ниетін тудыру.	Ақ парақ, қара қарындаш
	Тышқан мен торғай	Жануарлардың қарапайым графикалық бейнесін салуды үйрету.	Ақ парақ, қара қарындаш
	Піскен тәтті алмалар	Қызыл, сары, жасыл түсті піскен алманың суретін салуды үйрету. Гуашпен сурет салу іскерлігін жетілдіру.	Ақ парақ, гуашь, қылқалам
Қазан айы	Себеттегі саңырауқұлақтар	Саңырауқұлақтар туралы білімін кеңейту. Кейбір бөліктерін саусақпен салу арқылы саңырауқұлақтың суретін бейнелеуді үйрету.	Ақ парақ, гуашь, қылқалам, саңырауқұлақ суреттері
	Жылы жаққа ұшқан құстар.	Саусақ арқылы аспанда ұшып бара жатқан құстың және алыстағы ағаштардың суретін салуды үйрету. Ақ қағаздан көгілдір фонды қалай дайындау керектігін түсіндіру.	Ақ парақ, бояу
	Ғажайып бұлттар.	Бұлыңғыр аспан бейнесін бере білу. Бояуларды араластырып (қара түспен көкжасыл түс және т.б) басқа түс шығару арқылы бұлтты	Ақ парақ, гуашь, қылқалам,

		салуды үйрету. Эстетикалық қабылдауын, түсті, ритмді сезіне білуін дамыту. Байқампаздыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу	
	Батыл қораз	Гуашпен қораздың суретін салу. Қылқаламмен жұмыс істеу іскерлігін жетілдіру (қылқаламды еркін қолдану)	Ақ парак, гуашь, қылқалам, қораз бейнеленген сурет
Қараша айы	Күзгі ағаштар Композиция құра білу іскерлігін, табиғат сұлулығын эстетикалық тұрғыда қабылдай білуін дамыту	Күз туралы түсініктерін кеңейту. Сурет салудың әртүрлі техникасын қолдануын шыңдай түсу. Саусақпен сурет салу техникасын үйретуді жалғастыру.	Әр түрлі күзгі ағаштардың суреті. Ақ парак, гуашь, қылқалам
	Сиқырлы бес саусақ	Ақ паракқа қолын қойып қара қарындашпен бастыру. Бастырған саусақтарына әр-түрлі бейнелерді (мысық, көңіл-күй және т.б) салу арқылы суретті аяқтау. Графикалықсуретсалу іскерлігін жетілдіру	Ақпарак, қара қарындаш
	Тышқан мен қонжық	Суреттің мазмұнын бере білу. Тышқан мен қонжықтың көлемін, мінез-құлық ерекшеліктерін нақты бере білу.	Ақ парак, түрлі-түсті қарындаштар
	Тышқан мен қонжық	Суреттің мазмұнын бере білу. Тышқан мен қонжықтың көлемін, мінез-құлық ерекшеліктерін нақты бере білу. Сұр түстіңжасалужолынүйрету.	Ақпарак, гуашь
	Алғашқы қар	Саусақпен сурет салуды үйретуді жалғастыру. Композиция құра білу іскерлігін жетілдіру.	Көк фонды қағаз, бояу, қылқалам
Желтоқсан	Аяз өрнектері	Ақ және көк түсті гуашты	Ақ парак,

	(терезедегі аяз өрнегі)	пайдаланып аяз өрнегін салуға үйрету. Нүкте, дөңгелек, түзу, қисық сызықтар, жапырақ және т.б элементтерді сала отырып олардың өзара үйлесімділігін бере білу. Терезеге түскен аяз өрнегіне сәйкес бейнелеу іскерліктерін қалыптастыру. Таза, ұқыпты орындауға баулу.	гуашь, қылқалам, мақта оралған таяқшалар
	Бұнда кім тұрады? («Қолғап» орыс халық ертегісі)	«Қолғап» орыс халық ертегісінің желісі бойынша қолғаптың силуэтіне өзіне ұнайтын ертегі кейіпкерінің (тышқан, бақа, қоян, түлкі, қасқыр, торай, аю) суретін салу. Сурет салу кезінде кейіпкерге тән мінез-құлықты бере білуге үйрету.	Ақпарат, қарындаштар
	Аққала	Баскиім киіп, мойынорағыш оранған аққаланың суретін салу. Баскиім мен мойынорағышты қыс мезгіліне тән өрнектермен өрнектей білуге үйрету. Көз мөлшермен сала білуін дамыту, көлем, түс, кеңістікті қабылдай білуін жетілдіру.	
Қаңтар айы	Қысқы көрініс (түрту арқылы сурет салу) Ақ парак, гуашь, қатты қылқалам	Қыс мезгілі туралы түсініктерін кеңейту. Түрту техникасын қолдану арқылы қысқы орманның суретін салу. Сурет салуда түрту техникасын қолдана білуге үйретуді жалғастыру. Композиция құра білу іскерлігін, табиғат сұлулығын эстетикалық тұрғыда қабылдай білуін дамыту. Әр түрлі қысқы пейзаждың суреті.	Ақ қағаз, қара қарындаш, балауыз, гуашь, қылқалам
	Ертегі кейіпкері «Бауырсақ»	Өз қалаулары бойынша «Бауырсақ» ертегісінің кейіпкерлерін салуға үйрету. Алыс және жақын арақашықтықтағы заттардың суретін салу кезіндегі Ертегі кейіпкерлерінің суреті, бояу, қылқалам айырмашылықты көре білуге жаттықтыру.	
	Пингвиндер	Пингвиндердің мекені, тіршілігі	Қара-көкпен

	(Трафарет арқылу сурет салу)	туралы білім беру. Трафаретті пайдалана отырып пингвиннің суретін салуға үйрету.	боялған парақ, трафарет, бояу, қылқалам
	Менің сүйікті ойыншығым (жұмсақ және қатты қылқаламмен)	Дайын қонжықтың эскизін құрғақ қатты қылқаламды (қажетті түсті) гуашка батырып, түрту арқылы аяқтау. Түрту техникасын қолдану арқылы сурет салуға үйрету. Бояу кепкеннен кейін ойыншықтың басқа бөлшектерін (ауыз, мұрын) жұмсақ қылқаламмен салу.	Қонжықтың эскизі, жұмсақ және қатты қылқалам, гуашь
Ақпан айы	Менің сүйікті ойыншығым (жұмсақ және қатты қылқаламмен)	Дайын қонжықтың эскизін құрғақ қатты қылқаламды (қажетті түсті) гуашка батырып, түрту арқылы аяқтау. Түрту техникасын қолдану арқылы сурет салуға үйрету. Бояу кепкеннен кейін ойыншықтың басқа бөлшектерін (ауыз, мұрын) жұмсақ қылқаламмен салу.	Қонжықтың эскизі, жұмсақ және қатты қылқалам, гуашь
	Автомобиль (балауыз шамымен)	Қара қарындашпен машинаның суретін салып, оны балауыз шамы арқылы бастыруға және салынған суретті гуашпен бояуға үйретуді жалғастыру. Сурет салудың дәстүрлі емес түрін қолдану іскерлігін жетілдіру.	Ақ парақ, қара қарындаш, балауыз шамы, гуашь.
	Тасбақа (воскті қарындаш+ акварель)	Акварелді бояу мен воскті қарындашты пайдалана отырып жануарлардың бейнесін сала білуге үйрету. Композиция құра білуін дамыту. Табиғатқа деген сүйіспеншілігін тәрбиелеу.	Ақ парақ, акварель, воскті қарындаштар, тасбақаның суреті мен эскизі.
	Жеті күлтелі гүл	Саусақпен сурет салу іскерліктерін жетілдіру. Түстердің орналасу реттілігін, үйлесімділігін сақтауға үйрету. Қиялын, ұсақмоторикасын дамыту.	Ақ парақ, акварель, гүлдің суреті
Н	Анама арналған	Әр түрлі гүлдердің суретін салуға	Гүлдердің

	ашық хат	үйрету. Өз тәжірибелеріне сүйеніп сурет салудың әртүрлі техникасын қолдана білу іскерлігін жетілдіру. Аналарына сыйлық жасауға деген ынталарын тудыру.	трафареті, фломастер, гуашь, қылқалам, екіге бүктелген ақ парақ
	Бақбақ гүлі (воск қарындашы, акварель)	Түстің әсемдігін, жапырақтарының формасын нақты бере отырып бақбақ гүлін салуды үйрету. Қылқаламмен қысқа штрихті сала білуді үйретуді жалғастыру.	Ақ парақ, акварель , воскті қарындаштар, бақбақ гүлінің суреті
	Сықырлы түстер (воск қарындашы, акварель)	Дайын суретті воскті қарындаштарды және акварель бояуын қолдана отырып бояу. Сыртына шығармай бояуға үйретуді жалғастыру. Түс туралы түсініктерін бекіту. Акварель бояуы мен воскті қарындаштарының түстерін үйлесімді қолдана білуін дамыту.	Ақ параққа салынған сурет эскизі, акварель, воскті қарындаштар
	Көңілді осминог	Үрлеу тәсілін қолданып сурет салуға үйрету. Үрлеу тәсілі арқылы осминогты бейнелеу. Осминогтың кейбір бөліктерін қылқаламды пайдалану арқылы аяқтау.	Ақ парақ, езілген бояу
Сәуір айы	Күн (алақанмен сурет салу)	Алақанмен күннің бейнесін салу тәсілін үйрету. Шығармашылық, эстетикалық қабілеттерін дамыту. Табиғатты аялауға тәрбиелеу.	Ақ парақ, езілген бояу
	Ғарыш әлемі	Аспан денелері туралы түсініктерін кеңейту. Қиялдары бойынша өз тәжірибелеріне сүйеніп сурет салудың дәстүрлі емес тәсілдерін қолдану арқылы сурет сала білуге үйрету. Түс туралы түсініктерін бекіту.	Ақ парақ, акварель , воскті қарындаш, аспан денелерінің әртүрлі суреті
	Шөп арасында өсіп тұрған	Алақанға бояуды жағып қағаз бетіне бастыру арқылы гүлдердің	Жоғарғы жағына

	гүлдер.	суретін салу. Алақанмен сурет салуды үйретуді жалғастыру. Шөптерді қылқаламның ұшымен салу. Түстерді үйлесімді қолдана білуін жетілдіру	бұлттың суреті салынған қағаз, гуашь, қылқалам
	Қаздар	Алақанға көгілдір бояуды жағып қағаз бетіне бастыру арқылы екі қаздың суретін салу. Алақанмен сурет салуды үйретуді жалғастыру. Шөптерді қылқаламмен жаппай бояу арқылы бейнелеу. Түстерді үйлесімді қолдана білуін жетілдіру.	Аққағаз, гуашь, қылқалам
Мамыр айы	Аквариумдағы	Ақ параққа қолын қойып қара қарындашпен бастыру. Бастырған алақан балық түстерімен бояу арқылы балықтың суретін мен саусақтарын әртүрлі бояу Балықтың көзін, аузын, бейнелей білуге үйрету. аквариум ішіндегі өсімдіктерді фламастерді пайдалана отырып аяқтау.	Ақ парақ, гуашь, қара қарындаш, фламастер, үлгі.
	Көбелек	Алақанға өзіне ұнаған бояуды жағып қағаз бетіне бастыру арқылы көбелектің төрт қанатын салу. Көбелектің ортаңғы бөлігін, мұртшасын фламастерді қолданып аяқтау. бояу арқылы бейнелеу. Қанаттарын түрту тәсілі арқылы безендіру. Алақанмен сурет салуды үйретуді жалғастыру. Түстерді үйлесімді қолдана білуін жетілдіру.	Ақ қағаз, гуашь, фламастер, қылқалам
	Қарақат бұтағы (мақталы. Ақ қағаз, гуашь, мақталы	Таяқшаларды қолдану арқылы балалардың бейнелеу өнеріне деген қызығушылықтарын ояту. Дәстүрден тыс әдісті пайдаланып, суретті қағаз бетіне түсіру.	Ақ қағаз, гуашь, мақталы таяқша

	таяқша таяқшамен бояу)	Балалардың табиғатқа деген қамқорлық, сүйіспеншілік сезімдерін тәрбиелеу	
	Ала сиыр (трафаретпен жұмыс)	Балаларды айналадағы дүниенің заттық көлемін, пішінін, түсін сақтай отырып, бастыру арқылы паралонмен сурет салуға дағдыландыру, үйрету. Балалардың танымдық, іскерлік, қызығушылық сезімдерін тәрбиелеу.	Ақ қағаз, гуашь, мақталы таяқша, паралон, трафарет

**Мектепалды даярлық топ балаларына арналған «Бояулар патшалығы»
вариативтік компоненттің тақырыптық жоспары**

36 сағат

айлар	Тақырыбы	Бағдарламалық мазмұны	Керекті құралдар	Сағат саны
қыркүйек	Сурет салу неден басталады	Өз тәжірибелеріне сүйеніп, сурет салу. Суретке қажетті құралдармен (мақталы таяқша, паралон, шаблон, трафарет, бояулар, және т.б.)	Ақ парақ, гуашь және т.ю сурет салуға қажетті құралдар	1
	Кемпірқосақ	Кемпірқосақтың суретін салу. Жылы және суық түстермен таныстыру. Хроматикалық (түстің сарыны, қанықтылығы және ашықтылығы) және ахроматикалық (ақ, қара, сұр) түстер туралы білімдерін кеңейту.	Ақ парақ, гуашь, қылқалам	1
	Гүлге арналған құмыра	Қарапайым өрнектермен құмыраны безендіру. Трафаретті пайдалану арқылы паралонмен сурет салуға үйрету. Өрнектермен композиция құру іскерлігін жетілдіру.	Дөңгелек немесесопак пішінді қағаз, қарындаш, паралон, гуашь, трафарет	1
	Құмырадағы астра гүлі	Өзіндік ерекшелігін бере отырып затқа қарап сурет салуға үйрету. Гүл мен құмыраның пішінін, көлемін, жапырағының пішінін нақты бере білу. Сурет кезінде салған суреті мен үлгінің түстерінің сәйкес келуіне мән беру.	Құмырадағы астра гүлі, қағаз, бояу, қылқалам	1
қазан	Күзгі ағаштар (Монотопия)	Жапырақтарды пайдалана отырып күзгі ағаштардың суретін салуға үйрету	Ақ парақ, гуашь, қылқалам	1
	Портрет	Бейнелеу өнерінің негізгі жанры портретпен таныстыру. Портрет салуға үйрету.	Ақ парақ, қарындаш	1

	Алтын күз (шашырату тәсілі)	Пейзажбен (Левитан) және грабарьмен (Шишкин) таныстыру. Ағаштың дінін мақталы таяқшамен, жапырақтарын шашырату тәсілін қолданып сурет салуға үйрету.	Ақ парақ, бояу, мақталы таяқша,тіс щеткасы	1
	Жемістер мен көкенистер. Натюрморт	Бейнелеу өнерінің негізгі жанрының бірі натюрмортпен таныстыру. Балауыз шаммен сурет салу іскерлігін жетілдіру.	Ақ парақ, бояу, балауыз шамы, үлгі	1
қарап а	Табақты өрнектейміз. Декоративті сурет салу.	Декоративті сурет салуға үйрету. Декоративті сурет салу іскерліктерін жетілдіру.	Дөңгелек пішінде қиылған ақ парақ, бояу,кылқалам,үлгі	1
	Декоративті тарелка. Дымковты ат	Декоративті сурет салуға үйретуді жалғастыру. Мақталы таяқшамен түрту тәсілін қолдана отырып сурет салуды бекіту. Өрнектерді түстеріне қарай үйлесімді орналастырып салуға үйрету.	Дөңгелек пішінде қиылған ақ парақ, бояу , кылқалам,құстың силуеті,үлгі	1
	Декоративті тарелка. Ертегі құсы	Декоративті сурет салуға үйретуді жалғастыру. Мақталы таяқшамен түрту тәсілін қолдана отырып сурет салуды бекіту. Өрнектерді түстеріне қарай үйлесімді орналастырып салуға үйрету.	Дөңгелек пішінде қиылған ақ парақ, бояу , кылқалам,құстың силуеті,үлгі	1
	Жабайы андар,түлкі,қасқы р,қоян,аю	Гуашьпен сурет салу. Сурет салудың анимастикалық жанрымен таныстыру. Андардың кескіндемесінде,мүсінге және графикаға тән бейнені бере білу. Бірізділікті, жүйелілікті сақтау.	Ақ парақ, қарындаш,үлгі	1
	Акваариум	Алақанды бояуға батырып ақ қағаз бетіне бастыру арқылы балықтың суретін бейнелей білуге	Ақ парақ,гуашь, фламастер,үлгі	1
желто қсан				

		үйретуді жалғастыру . Балықтың көзін,аузын,аквариум ішіндегі өсімдіктерді фламастерді пайдалана отырып аяқтау.		
	Жаңа жылдық шырша	Алақан,жұдырық және саусақпен сурет салуды үйретуді жалғастыру	Ақ парақ, гуашь,қылқалам	1
	Қысқы ағаштар. Монотипия	Гуашьпен сурет салу. Монотипия тәсілін қолданып сурет салуды,үйретуді жалғастыру. Көрнекі-шығармашылық қабілетін дамыту.	Ақ парақ, гуашь,қылқалам	1
	Қысқы пейзаж	Шашырату тәсілін қолданып сурет салуды үйрету ді жалғастыру. Сурет салу құралдарымен жұмыс істеу іскерліктерін жетілдіру.Ұқыптылыққа, төзімділікке тәрбиелеу	Ақ парақ,бояу, тіс щеткасы, тарақ,шаблон,үлгі	1
қаңтар	Аққала	Шашырату тәсілін қолданып сурет салуды үйрету ді жалғастыру. Сурет салу құралдарымен жұмыс істеу іскерліктерін жетілдіру.Ұқыптылыққа, төзімділікке тәрбиелеу	Ақ парақ,бояу, тіс щеткасы, тарақ,шаблон,үлгі	1
	Құстар.Торғай,тау ыс	Сурет салудың анимастикалық жанрымен таныстыруды жалғастыру. Көмірмен сурет салу тәсілімен таныстыру. Құстардың нобайын келтіре отырып сурет салудың анимастикалық жанрын орындау.	Ақ парақ, көмір, үлгі	1
	Гүл	Үрлеу тәсілі арқылы сурет салуға үйретуді жалғастыру.	Ақ парақ,бояу, трубочка	1
	Менің сүйікті көйлегім (жейде)	Саусақпен сурет салу іскерлігін жетілдіру. Көйлекті қарапайым (печатка арқылы)өрнекпен безендіру. Безендіру кезінде үлкен өрнекті	Көйлек пен жейденің силуеті.Өр-түрлі печаткалар,гуашь,киімнің суреті	1

		ортаға, кішкене өрнектерді шеттеріне орналастыру (гүл, жапырақ және т.б)		
ақпан	Көктемнің алғашқы гүлі. Бәйшешек	Воск қарындашымен сурет салуды жетілдіру. Бәйшешек гүлінің өзіндік ерекшелігін бере білуге үйрету.	Воск қарындашы мен акварель бояуы, ақ қағаз, қылқалам	1
	Гүлдеп тұрған шие ағашы	Гүлдер тұрған шие ағашының суретін түрту тәсілін қолдана отырып салуға үйрету	Ақ парақ, бояу, мақталы таяқша	1
	Анамның портреті	Портретпен таныстыруды жалғастыру. Сурет салудың түрлі тәсілдерін қолдану арқылы адамның бет-бейнесін бере білуге үйрету.	Ақ парақ, гуашь және т.б сурет салуға арналған құралдар	1
	Көбелектер (ұжымдық жұмыс)	Гупканы гуашьқа батырып трафаретпен көбелектің суретін салу. Ұжымда жұмыс істеуге тәрбиелеу. Шығармашылық қабілетін жетілдіру	Ватман қағазы, трафарет, гупка, бояу	1
наурыз	Еңбекқор ара	Воск қарындашы мен акварель бояуын қолданып мазмұнды сурет салуға үйрету. Сурет салу іскерлігін жетілдіру.	Воск қарындашы мен акварель бояуы, ақ қағаз, қылқалам	1
	Теңіз түбінде	Алақанды бояуға батырып қағаз бетіне қолын бастыру арқылы теңіз түбіндегі тіршілік иелерінің суретін бейнелей білу.	Ақ парақ, гуашь, фламастер, үлгі	1
	Ғажайып құс	Дымковты сурет салу туралы білімдерін жетілдіруді жалғастыру. Түс туралы түсінігін, түстерді қабылдау сезімін дамыту.	Ақ парақ, гуашь, фламастер, құс тың силуеті, үлгі	1
	Қайыңды тоғай	Балауыз шамымен және акварелді бояумен сурет салу іскерлігін жетілдіру. Қайыңды тоғайды қағаз бетінде нақты бейнелеу	Балауыз шамы мен акварель бояуы, гуашь, қара қарындаш, ақ қағаз, қылқалам, үлгі	1

сәуір		Сурет салудың түрлі тәсілдерін қолдана отырып мазмұнды сурет салу. Сурет салуға деген ынта-жігерін ояту. Өзбеттерінше сурет салудың тәсілін таңдау іскерлігін жетілдіру.	Ақ парақ, гуашь және т.б	1
	Орман (үрлеу әдісі)	Үрлеу әдісін қолдана отырып жаз мезгілінің көрінісін қағаз бетіне түсіруге үйрету. Көркемдік қабілеттерін дамыту. Ептілікке, шығармашылық қабілеттерін арттыруға тәрбиелеу	Ақ парақ, гуашь және т.б	1
	Орман (үрлеу әдісі)	Үрлеу әдісін қолдана отырып жаз мезгілінің көрінісін қағаз бетіне түсіруге үйрету. Көркемдік қабілеттерін дамыту. Ептілікке, шығармашылық қабілеттерін арттыруға тәрбиелеу	Ақ парақ, гуашь және т.б	1
мамыр				
	Жадырап жаз келді	Сурет салудың түрлі тәсілдерін қолдана отырып мазмұнды сурет салу. Сурет салуға деген ынта-жігерін ояту. Өзбеттерінше сурет салудың тәсілін таңдау іскерлігін жетілдіру.	Ақ парақ, гуашь және т.б	1

Қыркүйек				
Қазан				
Қарша				

Желтоқсан				
Қаңтар				
Наурыз				
Сәуір				
Мамыр				

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:
 1. Ф.Н.Жұмабекова. «Мектепке дейінгі педагогика». Астана 2012жыл.

2. Ф.Ниязбекова. М. Сансызбайқызы. «Балабақшада баланы мектепке дайындау» Алматы «Шартарап» 2000жыл.
3. Д.А.Кошанова.А.Г.Молдаханова. «Біздің балабақша» 2007жыл.
4. БолатбаевҚ.Қ. Бейнелеу өнеріне арналған дәптер.-Алматы. Атамұра 2000жыл.
5. Швайко Г.С. Балабақшадағы бейнелеу өнері сабақтары.-М.: Валдос.2000
6. Артемова Л. Р. Мектепке дейінгі балаларға арналған қоршаған ортадан дидактикалық ойындар.М.:Просвещение,1992.
7. Винаградов Л.В. Методическое пособие для учителя М.:Ассоциация педагогов – Учебно- методический центр.2000-97с.
8. Горюнова Л. Развитие ребенка как его жизнетворчество. Искусство в школе. 2003. №1.
9. Гуревич К. Лабиринты развития таланта Искусство в школе. 2003.№1.
10. Давыдов В.В. Психологические проблемы процесса обучения младших школьников. Хрестоматия по возрастной и педагогической психологии.: Просвещение, 2001. 25
11. Дифференцированный подход в обучении творческой деятельности